

Cvičení ke kurzu *Logický proseminář LS*, část I

(5. března 2009)

- I.1** Dokažte pečlivě, že pro libovolnou formuli φ , libovolné konstanty a, b a libovolné dvě různé proměnné x a y platí

$$(\varphi_x(a))_y(b) = (\varphi_y(b))_x(a).$$

- I.2** Vyvráťte či podrobně dokažte: predikátová formule ψ je důsledkem formule φ , právě když $\varphi \rightarrow \psi$ je logicky platná formule.
- I.3** Rozhodněte, zda platí toto tvrzení: je-li φ formule jazyka L a formule $\exists y\varphi$ je logicky platná, pak existuje term t jazyka L takový, že $\varphi_y(t)$ je logicky platná.

Návod: uvažujte jazyk $\{P, F\}$ a formuli $\exists y(P(F(y)) \vee \neg P(y))$.

- I.4** Dokažte, že každá z následujících formulí je logicky platná:

- (a) $\forall x\forall y\varphi \equiv \forall y\forall x\varphi$,
- (b) $\exists x\exists y\varphi \equiv \exists y\exists x\varphi$,
- (c) $\forall x\forall y\varphi \rightarrow \forall x\varphi_y(x)$,
- (d) $\exists x\varphi_y(x) \rightarrow \exists x\exists y\varphi$,
- (e) $\forall x\varphi \wedge \forall x\psi \equiv \forall x(\varphi \wedge \psi)$,
- (f) $\exists x\varphi \vee \exists x\psi \equiv \exists x(\varphi \vee \psi)$,
- (g) $\exists x\forall y\varphi \rightarrow \forall y\exists x\varphi$,
- (h) $\forall x\varphi \rightarrow \exists x\psi \equiv \exists x(\varphi \rightarrow \psi)$,
- (i) $\exists x(\varphi \rightarrow \forall y\varphi_x(y))$, když y nemá volný výskyt ve φ ,
- (j) $\forall x\varphi \rightarrow \exists x\varphi$.